

SLOVÉNEC,

listi
za podučenje naroda.

Cena za celo leto po pošti 2 gold. 20 kr., za pol leta 1 gold. 10 kr.; brez pošte za celo leto 1 gld. 40 kr., za pol leta 50 kr.,

za ene kvatre 30 kr. Posamesni listi po 3 kraje. Naročila prejemajo vse e. k. pošte, v Ljubljani pa založnik.

V poneděljk 6. velkiga Serpana 1849.

Od hranjenja žita.

(Iz allg. österr. Bürgerzeitung.)

Iz vradniga naznanjenja v Dunajskih novinah od 12. maliga Serpana zastran stanja žita se vidi, de žito v vsih deželah cesarstva lepo lepo stoji, in de ga bo še precej čez potrebe, desiravno se ga veliko povžije in ga iz Ogerskiga in z njim zvezanih dežel nič ne pride. Če je že v časih popolniga miru zapoved modrosti, v rodovitnih letih za poznejši leta pomanjkanja skerbeti, — je zdaj dvakrat koristno in zapoved potrebe, preobilo letašnje žito v javnih žitnicah, ki se imajo napraviti, za prihodnje dni shraniti, zlasti pa zato, ker so prebivavci vesvoljniga cesarstva zavoljo nesrečnih notranjih bojev v njihovih materielnih razmerah tako oslabljeni, de bo velika draginja živežev v družbi hudih bolezin, ktere že zdaj gospodarijo, posamesnemu kakor vesvoljstvu le hude nasledke prinesla.

Javne žitnice se zamorejo po dvojnemu pravilu napraviti. Ali se to samo na deržavne stroške zgodi, ali je pa ta skerb posamesnim srenjam prepušena, in deržava skerbi samo za splošno vpeljanje teh naprav in de gosposke nad njimi čujejo.

Kar prvo pravilo utiče, ga najdemo na Angležkim izgotovljeno, kjer je tudi večim kupcijskim družtvam pripušeno, žita v kraljevih hramih hraniti, s postavnim prideržkam, de smejo te hrame samo odpreti, kadar je zavoljo velike cene žita na terjih treba, de vladarstvo na noge stopi. Nasledki te koristne naprave so znani. Gotov pomoček nam da v roko, se zoper vohernijo in nevarno draginjo braniti.

V Avstrii se je doslej v tej tako važni reči malo zgodilo, kar vesvoljni prid utiče. Pa prva stopnja visociga ministerstva za obdelovanje dežele in za gorništvu, ktero je s pripročenjem tako imenovane Sindarjeve žitnice storilo, nam da upanje, de bo pozneje še več koristniga storilo.

Izvedenje družiga pravila, po katerim je hranjenje žita kot srenjska reč, najdemo, desiravno še ne tako obsirno, kakor bi bilo želeli, že v Avstrii. Za vživavce je enako, kako se žito hrani, če se s tem le namen doseže, namreč, žito po ceni. Pa vunder da porabljenje družiga pravila še splošno hasen, de posamesni veči in majši posestniki v tacih rodovitnih letih niso prisiljeni,

svoje zaloge raztrosevati, ampak jih v javnih žitnicah hraniti in tako ob enim h kreditu priti, kteriga imajo ravno zdaj, imenito pa veči posestniki, pičlo.

Nar starejši viža, žita hraniti, se je operala na pravilo, žito po mogočosti varovati, de zrak ni k njemu prišel. Zavoljo tega so zakopavali žito v zemljo. De bi se pa žito tudi škodljive zemeljske vlažnosti obvarovalo bilo, so gledali, de so take jame navadno v ilnatih gričih skopali. Na Ogerskim se take jame še dan današnji marsikje vidijo. Zavoljo njihne prostosti zaslužijo priporočenje, posebno v južnih deželah, kjer jih veči gorkota podpera. V bolj severnih deželah se je pa marsikaj zoper njih zdvignilo, posebno, ker se vlažnost zemlje ne da popolnoma odverniti in se žito tudi marsiktere škode po ljudéh in živalih ne da popolnoma obvarovati. Zakaj dobre žitnice se morajo dostikrat tako dalječ od pohištvva napraviti, de je le silno težavno čuti, de tatjé do njih ne pridejo; na drugi strani pa izvohajo podlasce in druge živali zakopane žita.

Take in druge skušnje so napeljale človeško bistrournost, žita drugače in z veči hasnijo spravljali, namreč na nasprotno vižo, tako, de so žitam po mogočosti zraka dali.

Skušnja je tudi pokazala, de je ta misel srečna in djanjska. Prašalo se je samo še, kako to misel po mogočosti prosto izgotoviti. Tudi tej potrebi je gori imenovani Sindar zadostil, ki je stolpnico (Thurmschütkasten) znašel. Vladarstvo jo je tudi srenjam priporočilo.

Stolpnica, ki se da po potrebnosti veči ali manji narediti, je tako narejena, de se vreče ali žaklji z žitam po vretenu v hram vlečejo, ki se odzgorej napolniti, na spodnji strani pa z zatvornico sprazniti da. V notranjim prostoru so pa duški, ki grejo naskriž, in po njih vleče zrak na nasuto žito in ga tako ohrani.

Dunajska kmetijska družba je dala pred 30 letmi Sindarjeve „Temeljne postavbe kmetijstva“ v nemško prestaviti. V teh bukvah so našli prvo vpodobljenje misli neprestaniga prezračevanja žita. In to je dalo prvi nagon, to ideo v našim cesarstvu izpeljati, kar se je potem mnogokje zgodilo, in sicer narpervo na Ogerskim že v letu 1822 v Novograjski stolici na grof Keglevičevi grašini Nagy-Orsi.

V kratkim času so bile še tri take stolpnice napravljene, in sicer v soseski imenovaniga kraja na grof Forgačevi grašini Serèn, kakor tudi v Berzenki in Lošoncu, ktere je Novograjska stolica iz dobrodelniga namena napraviti dala, de bi se bila v pomoč bolj ubožnih žitnica naredila, iz ktere bi se bilo žito v pomladi po mogoče nizki ceni prodajalo. — Vse marne, ktere nevednost in hudovoljnost zoper vpeljanje novih naredb dela, omolknejo, ako reči, ki se ne dajo tajiti, dobiček razkažejo, ki v oči bode. Tako se je tudi zgodilo, de je tudi Sindarjeva žitnica na Ogerskim veljavnost dobila, kjer so jih kmalo več napravili, in še clo plemenitaži, kteri se niso ravno radi kake nove reči prijeli. —

Dve enake žitnici ste bile tudi v slavnim ces. kobilništvu v Mezehegju sozidane, od kterih tistočasni kmetijski oskerbljevalec Andrej Arbot, sloveč kmetovavec, še v letu 1836 to le

piše: „Nāše žitnice so tako zidane, kakor so v Saboljski stolici viditi; deržē 1500 vaganov in ljudjē se jih vedno poslužijo; pšēnica se v njih prav dobro hrani“. Razun že imenovanih žitnic jih je še veliko družih na grašinah v ogerski deželi, ktere naštetih bi bilo zoper naš namen. Koristnost teh stolpnic se spozna, če kdo posebno moč sapa občuti, ktera s tako močjō skozi duške tudi takrat vleče, ko zvunej ni ne sapice čutiti, de vsaka luč vgasne. Ravno tako tudi te stolpnice to priporoča, de, postavim, pri stolpnici, ktera ima samo pet verst, sapa iz peternih duškov, ki se v nasprotni naravnavi podvojijo, vse žito eniga vagana, ki se doli vsuje, 50krat prešine. Tako se tadaj prav lahko doseže, de ne ostane ne eno zerno na starim mestu, in tadaj ni se nevarnosti bati, de bi žito operhnēlo.

Razun tega je pa za hranjenje žita popolnoma enako, koliko je žita v stolpnici, ali polno ali ne. Iz tega se previdi koristnost, ker je mogoče, še tako malo žita odvzeti in stolpnico zopet po volji napolniti. Ker sapa skozi stolpnico tako močno vleče, ni treba, de bi bilo žito poprej popolnoma osušeno. Tudi vlažnost (fajhtnost) v raznih letnih časih ne škodje žitu.

Zadnjič ne pride tako v žito ne samo nič prahu in poliske, ampak tudi pleve se v močni sapi popolnoma izvejejo. Ne da se tedaj tajiti, de je ta viža žito hraniti že zavoljo tega vsiga priporočenja vredna, ker je tudi ognja, tatov in požrešnih živali popolnoma zavarovana.

V sklepu opomnimo tudi še stolpnice v Černim potoku na Ogorskim, ktera je za čvetero žito narejena, na prostoru, ki 848 kubiknih komolcov meri, 1696 vaganov, in z prizidanim poslopjem 1809 vaganov žita hrani. Stroški so:

Za zidarstvo	704	gld.	51	krajc.
„ tesarstvo	636	„	32	„
„ prizidanje	560	„	21	„
Skup	1901	gld.	54	krajc.

Tadaj bi hranjenje vagana kakih 21 grošev stalo; če bi se pa stolpnica še bolj prosto zidala, le 45 krajc. *).

Zamaknjenstvo.

(Dalje.)

Sorte zamaknjenih.

Kar začetek zamaknjenstva utiče, so zamaknjeni poglavitno troje sorte: 1. so taki, ki jih drugi — v tej reči učeni zamaknejo;

*) Nikjer ne zaslužijo take stolpnice bolj priporočene biti, kakor pri nas, kjer je zdaj kmet, prav po njegovi volji, ene nadloge — desetine in tlake — rešen. Se drage bi ga bilo rešiti, namreč nespametne misli, de mora, kar pridela v Terst ali pa na Koroško zvoziti, kamor večdel vse svoje premoženje zvozi, ker je v teh krajih sploh vse bolj po ceni kakor pri nas. Vozi in vozi, dokler se da, kadar več ni — pa doma strada in dolgovce dela. Če bi pa svoje pridelke lepo redno hranil in za potrebe prodajal, bi bil marsikdo holji mož. — Srenje se hodo kmalo obravnale; tém nazočti sestavk posebno na serce položimo. Vredn.

2. so, ki zavoljo bolezni v zamaknjenost padejo, in 3. so taki, ki se z mnogoterimi sredstvi sami zamaknejo!! —

Poslednji so veči del postarni in malovredni ljudje, čeravno nekterokrat na vides dobre in hasne reči povejo. — Pravim kristjanam kaj škodovati, jim Bog nikakor ne pripusti; torej se jih tudi bati ni.

Le prederznim radovedežem in krivovernim kristjanam se od strani samozamaknjencev dostikrat lahko velika škoda na duši, pa tudi na telesu prigodi *). V popolnoma zamaknjenost taki ljudje nikolj tako priti ne zamorejo, kakor se pri tistih godí, ki po drugih, ali pa zavoljo bolezni nezadolžno v zamaknjenost padejo.

Sam sebe zamakniti iskati, je neizrečeno velika pregreha. Če pa učeni in pošteni možje kako bolešno mlado peršono le samo iz tega namena zamaknejo, de bi zdravila za njo zvedili, ni nič pregrešniga v tem; kakor hitro pa kaj drugiga, posebno od uniga sveta, ali pa od prihodnosti na tem svetu zvediti hočejo, se silno silno zoper prvo božjo zapoved pregrešijo; zakaj kar se na unim svetu godí, ali kar se po neizvedljivim sklepu božjim v prihodnosti na tem svetu goditi ima, po besedi Jezusa v priliki (priglihi) od bogatiga moža in ubogiga Lazara, nihče vediti ne sme, razun komur je Bog kaj na kako častito bogavredno vižo (ne pa v kaki vročinski bolezni itd.) v zveličanju človeškiga rodú milovoljno razodel.

V svetim pismu nikjer ne stoji, de bi bil Bog sebe ali kaj drugiga narurno, še menj po kaki človeški umetnosti prisiljen komu kadaj razodel. — V živaljskim magnetizmu ali zamaknjenju se ne razodeva Bog, ampak le ali samovlasni, issvobodeni, ali pa tudi kak drug ograjen duh kako skrivno reč razodene. — To je pa gotovo res, čeravno nihče tega prav zapopasti ali razumeti ne more: de ali umetno ali narurno zamaknjeni; dokler so v magnetiškim spanju tistim, ki ž njimi v zvezo stopijo, na vprašanje vse po resnici povejo, karkoli se na tem svetu godí, ali kar se je že zdavnaj (na tem svetu) zgodilo, — in de od tega, kar se na unim svetu godí, ali kar se v prihodnosti na tem svetu goditi ima, nekteri clo nič, nekteri nekoliko — pa vse zmešano veči del svetimu pismu nasproti (in ne vsi enako) pripovedujejo. To je gotovo in živo spričevanje, de zamaknjenim se Bog ne razodene: k čemur se še to pristavi, de zamaknjeni od tega, kar so v magnetiškim spanju govorili, kakor hitro se popolnoma zbudijo (ali ozdravijo) ničesar več ne vejo. Že iz tega se lahko vé, kaj de je na te čudovite reči deržati, ki jih naše sadanje, le omilovanja vredne — in vse druge zamaknjence od uniga sveta in od prihodnosti na tem svetu bedoče ali čujé pripovedujejo — ker od tega, kar se na tem svetu v daljnih krajih godí, ali kar se je že zgodilo, (budoče), clo nič ne povejo. Ali čeravno se kaka reč, pa med tavženti komaj ena, po teh prerokbah zgodí, vunderle ne moremo tega za božje razodjenje deržati; — ker se vse, kar zamaknjenci pripovedujejo,

*) Neko tako žalostno prigodbo sim že tudi jaz doživel, kjé in kadaj pa še sadaj povédati ne smem, ker še tisti ljudje živijo, ki so mi to reč zaupali. —

nikolj popolnoma ne zgodi. To le iz neke bolj razvite zmožnosti človeškiga dozdevanja pride; kar pa druge čudovite reči, katerih spolnjenja pričakati ni, utiče, jih zgola razbeljena domišlija (erhitzte Phantasie) takim bolnikom rodi.

Jasnejši razlaganje zamaknjenosti.

Kako de se to godi, de človek v magnetiskemu spanju ali v zamaknjenosti na vprašanje vse po resnici pové, kar se še tako v daljnih krajih na tem svetu godi, hočem toliko, kolikor po mojim zdenju prosti ljudjé saj nekoliko zapopasti zamorejo, kar je mogoče, po domače povedati.

Vsakter kristjan vé, de človek s telesa in z duha obstoji, de telo k telesnemu in duh več k svetu duhov gré, pa je, (duh) dokler človek živi, tako rekoč v telesu uklénjen, kakor s. Pavl apostelj veli.

Dalej ima vsakter kristjan vediti, de človek, ali veliko več človeški duh, dokler je v telesu uklénjen, po besedi Jezusa od sveta duhov le samo toliko vediti sme, kolikor nam je Bog po svoji neskončni milosti že v starim testamentu po prerokih, in zadnjič po svojim edinorojenim sinu Jezusu Kristusu v naše zveličanje vselej na bogavredno vižo popolnoma razodel. Le po tem razodenju stojimo z Bogom vselej v pravi zvezi.

Več kot to od sveta duhov vediti, ali ž njimi v kako drugo zvezo (kakor po naši sveti veri) priti umetno iskati, je pregrešna prederznost.

Sveto pismo nam le pove: de so duhovi mnogoterni, — de so tudi v podnebjú — okoli nas; pa kakošni ravno de so, nam sveto pismo nič ne pové; ker nam tega v našim zveličanju vediti treba ni.

Tudi v našo časno srečo nam tega vediti treba ni, zakaj duhovi nam tudi v časnih rečéh le samo toliko v škodo ali prid biti zamorejo, kolikor nas vera uči.

Učeni ljudjé vedo po živaljskim magnetizmu, pa tudi sveto pismo nam nekaj maliga od tega pové, de je človek tako rekoč sredica med svetam teles in duhov, de je človeško telo tako vstvarjeno, de imajo nar nježnejših čutuic končki (Nervenendchen) nek telesnim očesam vselej nevidin zok ali puh, ki se že v svet duhov razširuje, in je tako rekoč pot in veza med duhov in teles svetam. Čudovito je delo božjih rok!! —

Od tega zoka nekteri popolnoma zamaknjeni ali magnetizirani precej razumljivo povejo. Tudi nekteri povejo, de se iz tega zoka zamaknjenim vidne podobe (zmerej enake) naredijo in duše imenujejo. Dalej nekteri popolnoma zamaknjeni povejo, de v teh živih podobah človeški duh vedno prebiva in de se v magnetiskim spanju človeka izsvobodi (izfraja), in tako vse vidi in vé, kar se po celim našim svetu godi, ker za izsvobodeniga duha nobeniga prostora na svetu več ni. (Konec sledi.)

Od izobraženja ljudstva.

(Dalje.)

Od ene strani izhaja pomoč od vlade, od druge pa bolj

važna, bitna pomoč pride ljudstvu od izobraženih ljudi. Ali, Bogu bodi potoženo! izobraženi se nečejo mersiti z ljudstvom, odstranjujejo se od njega, zaničujejo, prezerajo ga in smejajo se njegovi bedosti in tamoti. Sploh pa prevdarimo, kakošen omejen razloček je med ljudmi ene in druge strane? Kako se li razloči človek prostiga od človeka višjiga stanú? Kaj govore ljudje višjiga z ljudmi nižjiga stanú? To je vse njih pogovarjanje z njimi: stori to ali uno, prinesi to, odnesi, vprezi itd., ali pa samo psovanje! Zakaj si to naredil? ti si tak, ti tak, ako mi se enkrat to pozabiš, jo boš čutil, ako mi še enkrat to storiš, te izpustim iz službe! To so vsakdanji pogovori gospóde z služabniki. Gorjé pa, kadar jih izprašujejo, kaj ta ali uni sosed dela!

Taki so sploh pogovori z bednimi ljudmi, pogovori, iz katerih nikakoršne omike ne dobivajo, iz katerih jim nič koristniga in hasnovitiga ne izhaja, ampak dostikrat pridejo tako ob svojo prostost in nedolžnost. Dostikrat se najde tudi kak izverženec, kateri se z nevednostjo in predsodbami prostih ljudi kratkočasuje, jih v tem vterduje in jih se dalje v predsodbe in vraže zapeljuje. Nihče ne želi, de bi vsak slednji pogovor izobraženiga človeka z neizobraženim bil iz pridige, katekizma ali pa kako razgovarjanje iz kake vednosti, ampak samo, de bi bil razumen z neizobraženim, kakor je berz na pogovor z izobraženim človekam; de bi se ne vgilbal prostimu človeku, ampak de bi se z njim pogovarjal od česar koli, od stvari vgodnih, ker vsak pogovor, bodi si od majhnih ali velicnih reči, vunder more kaj pripomoči k objasnjenju in omikanju uma.

Ali kadaj govore izobraženi ljudje s prostimi? Kje mi bo kdo pokazal naučniga, kateri bi imel voljo se razgovarjati z ljudstvom, kateri bi se prizadeval, ga omikati? Kje je najti gospodar, kateri bi razum reči iz svojiga gospodarstva in iz svojih opravil se ponizal, pogovarjati se od česar družiga s svojimi ljudmi? Redko se kje najde. Jez sim v svojim kratkim življenju naletel na ljudi polne učenost in bogastva, ali pokažejoče okamnjeno nečlovečnost in zaničevanje narnesrečniši verste ljudi, ki so obsojeni k večnemu terpežu od zibeli do groba, od jutra do mraka. Poznal sim tudi gospode, kateri seljakov živečih v njihovim selu, delajočih vedno za njihno dobro niso ne poznali, ne se kadaj z njimi pogovarjali.

(Konec sledí.)

Življenje učenih Slovanov.

II.

Paol Jožef Šafarik.

P. J. Šafarik, doktor modroslovja, nekdanj učenik na greški visoki učivnici v Novim Sadu (Neusatz) na Ogerskim, zdaj bibliotekar v Pragi, preslaven na celim slovanskim svetu zavolje svojih neumerjočih del v slovanskim pismenstvu, je bil 13. veliciga Travná 1795 v Kobeljarovi, vási na severnim Ogerskim, rojen, kjer je njegov óce evan-

geljski pridigar bil. Od svojega očeta pripravljen je 1805 na latinsko šolo v Rožnu prišel, in 1810 na liceum v Kesmark, kjer se je polagoma modroslovja, bogoslovja in ogerske pravde učil. Njegovo prebivanje v Kesmarku, v tovaršiji enakomislečnih, za umetnost in vednost gorečih prijateljev, je čez njegovo prihodnje življenje razsodilo.

Akoravno rojen Slovan in v sredi Slovanov zrašen, Šafarik vunder ni poznal ne čislal ne svojiga naroda, ne svojiga materniga jezika, ker šolsko podučenje in nenarodna izreja na Ogerskim slovanski narodnosti niste bile vgodne. Nagodilo se je pa, da mu v roke pade česka knjižica „od vrednosti materniga jezika in narodove omike;“ ta ga je silno ganila, ter mu globoko v serce segla. Ljubezin do domačiga jezika in do slovanske narodnosti se je zdaj toliko silnejši v njem zbudila, in je bila še bolj skoz nepametno ravnanje protivnikov (zopernikov) Slovanstva vzgana.

Pervi sad njegoviga učenstva je bila zbirka českih pesem, katero je 1814 v Levočah na svitlo dal. Že takrat je začel Š. tudi slovaških narodnih pesem nabirati, ktere so tudi 1823 v Pešti natisnjene bile.

Leto 1815 se je Š. na vseučeliše v Jenou podal. Tam se je zraven bogoslovja posebno jezikoslovstvu, zgodovinskim in natoroslovskim vednostim vdal. Pa slovansko pismenstvo mu je nar več na sercu ležalo. Med drugim je tukaj Aristofanczove „Oblake“ in Šilarjevo „Maria Stuart“ v Česko prestavil.

V domovino nazaj pridši postane učenik mladiga ogerskiga žlahtnika v Prešburgu. Kar mu je pa casa ostalo, ga je na slovansko literaturo obrnil. Tako je z svojim prijateljem Palackym na svitlo dal: „Pervine českiga pesmeništa“ (Pressburg 1818).

V jeseni leta 1819 je prevzel učenje vednost v Novim Sadu na Ogerskim. Noter do leta 1833 je serbsko mladino učil, pa nezdravo podnebje tistiga kraja in druge neprijetnosti so ga primorale, Novi Sad zapustiti in drugo domovino polskati. Mnogokrat je bil v ptuje dežele poklican; pa milo milo ga je dežela vabila, kjer pravoslovansko življenje vladuje in h kateri so njegove želje že poprej obrnjene bile. V staroslavno Prago se je podal.

Ko je Šafarik vsred Serbljanov in blizu Bulgarcev, Hrovatov in drugih Jugoslovanov živel, je svojo pazljivost posebno na jugoslovanske narečja obrnil. Prizadeval si je prvič, starost in sprotne razmere tih narečij razodeti, drugič narstarejši spominjstva tih jezikov nabirati in zgodovino njihoviga pismenstva popolnejši razložiti. Tako je postala imenitna knjiga: „Serbische Lesekörner, oder historisch-kritische Beleuchtung der serbischen Mundart“ (Pesth 1833), važen pristavek k slovanskimu jezikoznanstvu.

Poglavitno delo Šafarikove literarne delavnosti, velikanska naloga celiga njegoviga življenja, ter eno nar važnejših del vseslovanskiga pismenstva so pa njegove, v českim jeziku zložene „Slovanske starožitnosti“. To delo, čudovitne učenosti polno, obseže skupno zgodovino slovanskiga svetá. Kmalu ko je na svitlo prišlo, je bilo prestavljeno v poljski, rusovski in nemski jezik; Šafarik pa je bil po celim učenim svetu enoglasno ko pervak in nar imenitniši poznavic slovanskih jezikov in staroznanstva spoznan.

V letu 1838 je prevzel Š. vredništvo časopisa: „Zeitschrift des vaterländischen Museums in Prag“. V letu 1840 je na svitlo dal: „Nar-starejši spominjki českiego jezika.

Narnovski njega dela so: „Narodopopisavna karta vsih slovanskih rodov po njihovih mejah in jezikih“. — „Elemente der altböhmisches Grammatik“. Leipzig 1848. — „Uebersicht der ältesten kirchenslavischen Literatur“. Leipzig 1848.

Zanaprej piše obsirno zgodovino slovanskiga pismenstva po vsih narečjih, katero učeni svet z velikim hrepenjenjem pričakuje. J. Š.

Razne novice.

Iz Ljubljane. * V predposlednjim listu opomnjeni feldvebelj Knaflič je šel domú na Gorensko za nekoliko časa, si zdravje utrditi.

* Beremo poslavljenje sinú prostiga slovenskiga kmeta, ki si je v vlnskih bojih na Laškim zlato medaljo pogumnosti in zopet v poslednji vojski s Piemontezi naroslavniši vojaško počastno znamenje, križ reda Marie Terezije pridobil. Imé junakovo je Andrej Čehovin, rojen na Ipavskim, ki je pred 18 letmi zoper voljo svojiga očeta v topništvo (Artillerie) stopil. — Po slavnim Vegu je on prvi krajski Slovenec, kateri je to poslavljenje dosegel in je kmetiški stanú. Toliko veči njemu slava!

* Eden nar verliših bistroumnisih slovenskih rojakov, je zopet domovini ohranjen; namreč sploh spoštovani gospod Anton Mažgon, učenik deržavljanskih postav v slovenskim jeziku v Ljubljani je silno nevarno bolezen vnetice črev srečno prestal in se od dné do dné v zdravju vkrepčuje. — Ravno v bolezní je dobil od ministerstva povabilo, se konec uniga mesca na Dunaj podati, v odbor, ki ima besednjak za vse besede sestaviti, ktere se bodo pri prestavljanju postav in v pisarnicah sploh potrebovale.

* Ravno se govori, de se je peljal kurir iz Laškiga na Dunaj, kateri nese cesarju sklep mirú med Piemontezi in cesarskimi. Bog daj, de bi bilo to resnica. —

* Danas teden so Ljubljansko pokopališe pri sv. Krištofu, kolikor so ga prizidali, blagoslovili.

* V Lloydú beremo, de bodo v sredi tega mesca železnico do Ljubljane odperli.

Iz Dunaja. * Povsod se slišijo lepe vesele reči od kmetov. Beseda zdrave pameti, uk in opominjevanje vere še nista svoje moči zgubila. Tu in tam bere pošteni kmet govor pošteniga možá, kak časopis pisan od praviga prijatla ljudstva in se veselí, de mu serce poska-kuje. Tudi iz pridige častitljiviga gospoda fajmoštra kaj v svoje serce zaprè. — To nam pričuje zgodba, katero so v začetku uniga mesca doživeli. Neki gospod fajmošter (njegovo imé in imé mesta je neznano) pride z nekimi kmeti na Dunaj in pripelje 60 veder vina v dar bolnim in ranjenim vojakam. Kmetje so celo noč delali, so bili že ob treh zjutraj na Dunaju in so to vse — zastonj storili po sili svojiga serca. — Gospod fajmošter so jim keršansko-dolžnost v goreči pridigi na serce položili.

Založnik: J. Giontini. — Odgovorni vrednik: Fr. Malavašič.

Natiskar J. Blasnik v Ljubljani.